

**PROCESSOS EDUCATIUS I
APRENENTATGE (0-6 ANYS)
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
FORMACIÓ BÀSICA
SEGON CURS**

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Processos educatius i aprenentatge (0-6 anys)
Codi	102 023
Crèdits ECTS	6
Curs i període en què s'imparteix	2º / Anual
Horari	Grup 11 dilluns de 8 a 13 Tutories de 13 a 14 Grup 61 dilluns de 16 a 21 Tutories de 15 a 16 Cal consultar la distribució dels seminaris i de les sessions de gran grup en el programa de l'assignatura
Lloc on s'imparteix	Veure lloc segons grup SLPI Facultat de Ciències de l'Educació
Llengües	Català
Responsable de l'assignatura	
Nom professor/a	Marta Fuentes Agustí
Departament	Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	G6-253
Telèfon (*)	935812627
e-mail	Marta.fuentes@uab.cat

2.- Prerequisits

Es recomana per a fer un bon seguiment de l'assignatura haver cursat i aprovat l'assignatura de primer d'aquesta material: *Desenvolupament de la personalitat (0-6 anys)*.

3.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura contribueix a comprendre els processos educatius i d'aprenentatge en la primera infància (0-6anys). Considerant l'Infant en la seva globalitat i sent la interacció i comunicació social un factor determinant per al seu desenvolupament i aprenentatge.

L'assignatura aprofundeix i amplia els continguts desenvolupats durant el primer curs del Grau d'Educació Infantil en l'assignatura *Desenvolupament de la personalitat (0-6 anys)*.

Els objectius formatius bàsics són:

- Conèixer els processos educatius i d'aprenentatge en el període 0-6 anys en el context familiar, escolar i social.
- Comprendre i analitzar críticament la funció, possibilitats i límits, de l'educació i l'aprenentatge en la societat actual així com les competències fonamentals dels agents educatius en l'etapa 0-6 anys.
- Conèixer la identitat educativa de l'etapa (0-6 anys) per a poder promoure l'adquisició d'hàbits entorn l'autonomia, la llibertat, la curiositat, l'observació, l'experimentació, la imitació, l'acceptació de normes i límits, el joc simbòlic i heurístic, des de la família, l'escola i altres serveis d'atenció a la primera infància.
- Analitzar la dimensió psicopedagògica de la interacció entre iguals i adults des d'una perspectiva globalitzadora i integradora on l'Infant és el protagonista dels seus aprenentatges construint els seus propis coneixements a partir de la interacció social.

Per assolir aquests objectius es realitzaran observacions i entrevistes que permetin analitzar aspectes dels processos educatius i aprenentatge (0-6anys), de les activitats en les que participen els infants i de les interaccions que s'estableixen.

4.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competències	Resultats d'aprenentatge
G.2 Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom	G2.1 Conèixer i seleccionar processos alternatius d'aprenentatge adequats a la demanda formativa. G.2.2 Aprendre de manera autònoma.
G.3 Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.	G.3.1 Comprendre que cada subjecte és un ésser únic i irrepetible. G.3.2 Reconèixer el valor social de l'educació i el valor de la diversitat d'idees, persones i situacions.
TF.5 Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació dels factors implicats com necessària anticipació de l'acció.	TF5.1 Comprendre els processos que es donen en les accions educatives i la seva incidència en la formació integral, tot assumint que l'exercici de la funció educativa s'ha d'anar perfeccionant i adaptant als canvis científics, psicopedagògics i socials al llarg de la vida. TF5.2 Dominar habilitats socials en el tracte i relació amb els companys i altres professionals.
EI.1 Demostrar que coneix i comprèn els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'Educació Infantil.	EI.1.1 Demostrar que coneix i comprèn els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'Educació Infantil.
EI.2 Promoure i facilitar els aprenentatges en la primera infància, des d'una perspectiva globalitzadora i integradora de les diferents dimensions cognitiva, emocional, psicomotriu i volitiva.	EI.2.1 Promoure i facilitar els aprenentatges en la primera infància, des d'una perspectiva globalitzadora i integradora de les diferents dimensions cognitiva, emocional, psicomotriu i volitiva. FBI.1.1 Comprendre els processos educatius i d'aprenentatge en el període 0-6, en el context familiar, social y escolar. FBI.1.3 Conèixer els fonaments d'atenció primerenca. FBI.1.4 Reconèixer la identitat de l'etapa i les seves característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials, afectives. FBI.1.5 Saber promoure l'adquisició d'hàbits al voltant de l'autonomia, la llibertat, la curiositat, l'observació, l'experimentació, la imitació, l'acceptació de normes i de límits, el joc simbòlic i heurístic.
EI.7 Promoure l'autonomia i la singularitat de cada estudiant com a factors d'educació de les emocions, els sentiments i els valors en la primera infància.	EI.7 Promoure l'autonomia i la singularitat de cada infant com a factors d'educació de les emocions, els sentiments i els valors en la primera infància.
EI.16 Demostrar que coneix l'evolució de les escoles d'Educació Infantil i altres serveis d'atenció a la primera infància i la diversitat d'accions que comprenen el seu funcionament..	EI.16.1 Demostrar que coneix la diversitat de les escoles d'Educació Infantil i altres serveis d'atenció a la primera infància i la diversitat d'accions que comprenen el seu funcionament.. EI.16.2 Conèixer diferents estratègies d'ensenyament i aprenentatge i saber escollir la més adequada en cada moment. EI.16.3 Conèixer models de comunicació, participació i relacions família, escola i entorn.
EI.20 Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la tasca docent.	EI.20 Reflexionar a partir de l'observació sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la tasca docent.
EI.21 Adquirir hàbits i destreses per a	EI.21 Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i

l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l en els estudiants.	cooperatiu i promoure'l en els infants. FB.1.6 Conèixer la dimensió pedagògica de la interacció amb els iguals i els adults i saber promoure la participació en activitats col·lectives, el treball cooperatiu i l'esforç individual.
EI.22 Demostrar que comprèn la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten les escoles d'educació infantil i als seus professionals.	EI.22 Demostrar que comprèn la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten les escoles d'educació infantil i als seus professionals.
FBI.1.1 Comprendre els processos educatius i d'aprenentatge en el període 0-6, en el context familiar, social y escolar.	FBI.1.1 Comprendre els processos educatius i d'aprenentatge en el període 0-6, en el context familiar, social y escolar.
FBI.1.3 Conèixer els fonaments d'atenció primerenca.	FBI.1.3 Conèixer els fonaments d'atenció primerenca.
FBI.1.4 Reconèixer la identitat de l'etapa i les seves característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials, afectives.	FBI.1.4 Reconèixer la identitat de l'etapa i les seves característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials, afectives.
FBI.1.5 Saber promoure l'adquisició d'hàbits al voltant de l'autonomia, la llibertat, la curiositat, l'observació, l'experimentació, la imitació, l'acceptació de normes i de límits, el joc simbòlic i heurístic.	FBI.1.5 Saber promoure l'adquisició d'hàbits al voltant de l'autonomia, la llibertat, la curiositat, l'observació, l'experimentació, la imitació, l'acceptació de normes i de límits, el joc simbòlic i heurístic.
FB.1.6 Conèixer la dimensió pedagògica de la interacció amb els iguals i els adults i saber promoure la participació en activitats col·lectives, el treball cooperatiu i l'esforç individual.	FB.1.6 Conèixer la dimensió pedagògica de la interacció amb els iguals i els adults i saber promoure la participació en activitats col·lectives, el treball cooperatiu i l'esforç individual.
G. Competències generals UAB EI. Competències específiques de Titulació (Educació Infantil) TF. Competències transversals de Facultat (Ciències de l'Educació) FBI. Formació bàsica segons l'Ordre ministerial (Resultats d'aprenentatge)	

5.- Continguts de l'assignatura

Processos educatius i aprenentatge en la primera infància (0-6anys) 1. Aprendre en la primera infància. - Teories i concepcions. - Característiques individuals i factors psicopedagògics implicats en l'aprenentatge. - Factors psicosocials, relacionals i contextuals implicats en l'aprenentatge - Funció, possibilitats i límits, de l'educació i l'aprenentatge en la societat actual - Rols i competències dels agents educatius en l'etapa 0-6 anys 2. La interacció i comunicació social com a factor determinant en l'aprenentatge. Escenaris educatius i aprenentatge - El context familiar com a context natural d'aprenentatge - El context escolar com a institució educativa - L'entorn i els serveis d'atenció a la primera infància - Relacions família, escola i entorn: comunicació i participació - Models de participació 3. Identitat educativa de l'etapa (0-6 anys) - L'adquisició d'hàbits i rutines - Adequació de les estratègies d'ensenyament i aprenentatge a les característiques dels infants - La interacció social, interacció entre iguals i amb l'adult - La participació en activitats col·lectives, el treball cooperatiu i l'esforç individual - Observació, seguiment i avaluació

6.- Metodologia docent i activitats formatives

El protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant i sota aquesta premissa s'ha planificat la metodologia de l'assignatura tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació:

Activitat	Hores	Metodologia	Resultats Aprenentatge
Presencial en gran grup	35	Apropament als continguts i qüestions bàsiques del temari amb la finalitat de facilitar l'activitat autònoma de l'estudiant i donar una visió global dels continguts propis de l'assignatura. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants.	G2.1, G.2.2, G.3.1, TF5.1, TF5.2, EI.1.1, EI.2.1, FBI.1.1, FBI.1.3, FBI.1.4, FBI.1.5, EI.7.1, EI.16.1, EI.16.2, , EI.16.3, EI.20.1, EI.21.1, FB.1.6, EI.22.1
Seminaris	15	Espais de treball en grup reduïts (1/3 part del gran grup) supervisat pel professorat on mitjançant l'anàlisi de documents o materials multimèdia, el seguiment de treballs pràctics grupals d'observació i entrevistes, la resolució de casos o activitats diverses s'aprofundeix en els continguts i temàtiques treballades en el gran grup.	

7.- Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats que es mostren en la graella que hi ha a continuació. En coherència amb la metodologia docent i activitats formatives l'assistència a les classes presencials de l'assignatura és obligatòria.

	Activitat d'Avaluació	% de la nota	Resultats Aprenentatge
Avaluació Continua	Treballs pràctics en grup que es van elaborant al llarg del curs acadèmic en relació a una temàtica concreta a escollir entre diverses que presenta el professorat.	60%	G2.1, G.2.2, G.3.1, TF5.1, TF5.2, EI.1.1, EI.2.1, FBI.1.1, FBI.1.3, FBI.1.4, FBI.1.5, EI.7.1, EI.16.1, EI.16.2, , EI.16.3, EI.20.1, EI.21.1, FB.1.6, EI.22.1
	Recull d'evidències que mostrin haver assolit les competències i els coneixements de l'assignatura. Entre aquestes evidències s'inclouran les intervencions en els debats generats a l'aula, l'anàlisi de lectures, la resolució de casos i les activitats d'aula.	40%	

Per poder superar l'assignatura s'han d'aprovar cadascuna de les activitats avaluatives de què consta l'assignatura.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit se'ls donarà l'oportunitat de poder superar la matèria, realitzant un treball autònom addicional o millorant alguna de les activitats lliurades. Es valorarà cada cas en funció de la situació de cada estudiant.

8.- Bibliografia i enllaços web

(*) Al llarg del curs es facilitarà bibliografia i enllaços web específics

Bibliografia:

Bassedas, E., Huguet, T., Solé, I. (1998): *Aprender i ensenyar a l'educació infantil*. Barcelona: Graó

Coll, C., Palacios, J. i Marchesi, A. (2000). *Desarrollo psicológico y educación II. Psicología de la Educación*. Madrid: Alianza

Paniagua, G. i Palacios, J. (2005): *Educación Infantil: respuesta educativa a la diversidad*. Madrid: Alianza.

Pozo, I. (2000). *Aprendices y maestros*. Madrid: Alianza.

Puente Ferreras, A. (2005). *Cognición y Aprendizaje*. Fundamentos Psicológicos. Madrid: Pirámide

Vigotski, L.S. (1979). *El desarrollo de los procesos psicológicos superiores*. Barcelona: Crítica.

Revistes: Guix, Aula de innovació educativa, Cuadernos de pedagogía, Perspectiva escolar, Infancia, etc.

Enllaços web:

Generalitat de Catalunya: Departament d'Educació
<http://www.gencat.cat/>

Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona
<http://www.diba.es/educacio/>

Ministerio de Educación y Ciencia <http://www.educacion.es/portada.html>
<http://www.diba.es/educacio/>

UNICEF
<http://www.unicef.es>

Portal xtec
<http://www.xtec.cat/>

Associació de mestres Rosa Sensat
<http://www.rosasensat.org>

DECET. Xarxa europea per la diversitat en l'educació i la formació per a la primera infància
<http://www.decet.org/>

Portal edu3
<http://www.edu3.cat/>

Portal Edu365
<http://www.edu365.cat/infantil/index.htm>

9.- Cronograma assignatura

Aquesta assignatura té una càrrega horària per l'estudiant de 150 hores repartides en: 75 de treball autònom, 17 hores de treball supervisat, 8 hores d'avaluació i 50 hores de classes presencials distribuïdes tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació.

6 crèdits ECTS

19 setmanes

23,33 % Sessions de gran grup

10% Seminaris

Sessió gran grup: 35 hores

Sessió seminaris: 15 hores

Seminari grup A 15 hores

Seminari grup B 15 hores

Seminari grup C 15 hores

Activitats d'Avaluació

Sessió gran grup 35 hores

	1 ^a set	2 ^a set	3 ^o Set	4 ^a set	5 ^a set	6 ^a set	7 ^a set	8 ^a set	9 ^a set	10 ^a set	11 ^a set	12 ^a set	13 ^a set	14 ^a set	15 ^a set	16 ^a set	17 ^a set	18 ^a set	19 ^a set
8 h		3	5	7			11	16	18	20			24						
9 h																		SA	AA
10 h	1	4	6	8	9	SB	12	17	19	21	22	SC	25	29	SA	31	35	SA	AA
11 h	2	SA	SB	SC	10	SB	13	SA	SB	SC	23	SC	26	30	SA	32	SA	SB	AA
12 h	SA	SB	SC	SA	SA	SC	14	SB	SC	SA	SB	SA	27	SC	SB	33	SB	SB	AA
13 h	SB																	SC	
14 h	SC	SC	SA	SB	SA	SC	15	SC	SA	SB	SB	SA	28	SC	SB	34	SC	SC	AA
	T																		
	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
	13set	20set	27set	4oct	18oct	25oct	15nov	22nov	29nov	13des	28feb	7mar	21 m	28m	4abr	11 ab	2maig	16maig	23maig

	1 ^a set	2 ^a set	3 ^o Set	4 ^a set	5 ^a set	6 ^a set	7 ^a set	8 ^a set	9 ^a set	10 ^a set	11 ^a set	12 ^a set	13 ^a set	14 ^a set	15 ^a set	16 ^a set	17 ^a set	18 ^a set	19 ^a set
15 h		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
16 h	1	3	5	7	9	SB	11	16	18	20	22	SC	24	29	SA	31	35	SA	AA
17 h																		SA	
18 h	2	4	6	8	10	SB	12	17	19	21	23	SC	25	30	SA	32	SA	SB	AA
19 h	SA	SA	SB	SC	SA	SC	13	SA	SB	SC	SB	SA	26	SC	SB	33	SB	SB	AA
20 h	SB																		
21 h	SC	SB	SC	SA	SA	SC	14	SB	SC	SA	SB	SA	27	SC	SB	34	SC	SC	AA
	T																		
	T	SC	SA	SB			15	SC	SA	SB			28						AA
	13set	20set	27set	4oct	18oct	25oct	15nov	22nov	29nov	13des	28feb	7mar	21 m	28m	4abr	11 ab	2maig	16maig	23maig